
Dermatologi i praksis - praktisk dermatologi

REDAKSJONELT

JENSEN P

Hudsykdommer er sjelden livstruende, men kan representere en vesentlig belastning for pasientenes sosiale og yrkesmessige funksjon og for deres selvbylde. Derfor er det viktig at allmennpraktikerne er oppdatert på hva som kanges av veldokumentert, effektiv behandling.

I dette og i de påfølgende tre numre av Tidsskriftet presenteres en serie artikler om dermatologiske emner beregnet på allmennpraktikere. Enkelte av artiklene tar for seg tilgjengelige behandlingsformer for noen vanlige hudsykdommer, slik som to artikler i dette nummer av Tidsskriftet.

PSORIASIS

Joar Austad gir en oversikt over behandling av psoriasis med vekt på pasienter med moderat utbredt utslett (1). Nyebehandlingsmuligheter har erstattet tjærepreparater som for lengst er ute av bildet. Førstehåndvalg ved lite utbredt psoriasis er ikke lenger kun potente lokale kortisonpreparater. D-vitaminanalogen kalsipotriol har tatt over som envelegnet initialbehandling med lite bivirkninger. Ved utbredt psoriasis vil spesialisten vurdere systemisk behandling med bl.a. A-vitaminderivater (retinoider) og syklosporin. Det foregår for tiden spennende utprøvinger av flere immunsuppressive midler mot psoriasis, også i Norge. Helbredende behandling ser likevel ut til å være uopnåelig så lenge årsaksforholdene til sykdommen er ukjent.

AKNE

På samme måte er både allmennleger og hudleger i dag langt bedre skodd for å hjelpe pasienter med akne, slik Ole Fyrand beskriver i sin artikkel (2). Blant topikale former for aknebehandling, som gjerne blir allmennpraktikerens domene, finnes en rekke alternativer. Ved uttalt eller utbredt akne må systemisk behandling velges. Tetrasyklin og andre antibiotika er fortsatt førstehåndvalg i slike tilfeller. Det er et aktuelt spørsmål om isotretinoin, som er et systemisk retinoid med direkte effekt på talgkjertelproduksjonen, i fremtiden vil få en enda større plass i behandlingen av akne. I dag benyttes dette midlet kun ved nodulocystisk akne.

Laserbehandling ved hudsykdommer omtales av Nils-Jørgen Mørk (3). Effekten av visse lasertyper ved kapillæremalformasjoner i huden er veldokumentert og behandlingstilbudet vel etablert i Norge. Rikshospitalet har i dagflerregional funksjon i behandlingen av barn med slike fødselsmerker. På det alternative helsemarked annonseres laserbehandling både mot dette og hint, og det er viktig å holde seg orientert om utviklingen.

KOMMENDE ARTIKLER

Temaserien vil også omhandle enkle praktiske og terapeutiske prosedyrer som alle allmennpraktikere bør beherske. Andre artikler vil omhandle diagnostikk, behandling og oppfølging av vanlig eller mindre vanlig forekommende hudlidelser.

Artiklene er i det vesentligste skrevet av leger ved Hudavdelingen, Rikshospitalet.

Etter at norsk dermatologisk forskning lenge har vært i en bølgedal, er det nå reetablert et aktivt forskningsmiljø ved denne avdelingen med flere doktorgradsprosjekter godt i gang. I samarbeid med andre avdelinger håper vi dette vil heve nivået i norsk akademisk dermatologi. I fremtidige artikler vil vi forsøke å gi glimt fra forskningsutviklingen innen faget. Denne gangen er målet å gi leserne en praktisk og jordnær orientering om behandling og diagnostikk ved endel av de mange hudsykdommer man vil støte på i allmennpraksis.

Petter Jensen

LITTERATUR

1. Austad J. Behandling av psoriasis i allmennpraksis. Tidsskr Nor Lægeforen 1997; 117: 2982-4.
2. Fyrand O. Behandling av akne. Tidsskr Nor Lægeforen 1997; 117: 2985-7.
3. Mørk N-J. Dermatologisk laserbehandling. Tidsskr Nor Lægeforen 1997; 117: 2988.

Publisert: 30. august 1997. Tidsskr Nor Lægeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 8. september 2026.